

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Proiectul pentru scoalele medii în parlamentul Ungariei.

Desbaterea proiectului pentru scoalele medii s'a început luni în Dieta Ungariei. Cuvântul prim l'a avut raportorul comisiei scolare, Szathmáry György*). După el a vorbit ministrul de culte și instrucțiune publică Trefort. Ambii au stăruit pentru primirea proiectului. După ei au luat cuvântul Otto Hermann, prezentând votul separat al minorității comisiei scolare. György Endre guvernamental, pledează pentru primirea proiectului.

Sînt insinuați la cuvânt contra proiectului, Iosif Gull, Imrich János, Wolff, Hoitsy, Mocsáry Lajos, Lükó Géza, Kaiser, Prónay Dezső, Br. Hélfy, Csanády, Thály, Gruber, Bódogh Albert, Turgónyi Lajos, Wenrich, Ugron Gábor, Kiss Albert, Bartha Miklos, și Bauszner Guido. Pentru proiect: Latincics Gábor, Zsilinszky Mihály, Berzeviczy Albert, Csiky K. Bende Imre, Kakovszky István, Mészáros Nándor, Lessko István, Göndöcs, Hoffmann, Pulszky Agoston, Jonás Ödön, Dobránszky Péter, Horánszky Nándor, Hérits Antal, Lánczy Gyula, Lukács Béla sen., Ráday Gedeon prof., Prileszky și Tischler.

Diariul nostru va ține pre publicul cetitoriu, în curentul acestei afaceri, care ne interesează mai de aproape pre noi românii. Vom urma pre vorbitori în modul chronicologic, după cum au vorbit ei. Reproducem deci decamdată fără comentariu:

Raportorul comisiei de instrucțiune Szathmáry György aruncă mai întâi o privire asupra instrucțiunii din patrie. Reintorcându-se la instrucțiunea în scoalele medii ȳice:

Legislațiunea are multe de făcut încă pe terenul învățămîntului în scoalele noastre medii. Între toate acestea însă mai urgentă și între împregiurările de astăzi cea mai importantă este aducerea unei legi pentru învățămîntul în scoalele medii cu 2424 de profesori și preste 38,000 de elevi. Ce atinge pre însăși instituturile cu privire la caracterul lor, există cea mai mare neuniformitate. Aceasta însă în sine n'ar fi nici un rău. În ce privește caracterul instituțiilor noastre nici proiectul acesta nu alterează referențele actuale. Din aceste referențe se nasc însă altele, cari sînt foarte de regretat. Eată în ce chip caracterizează motivarea proiectului ministerial starea actuală. (Să auzim!) „Sînt și astăzi gimnasiile cu VI clase, avînd 3—4 profesori ordinari, sînt gimnasiile cu 4 clase, avînd 2 sau chiar 1 profesor ordinar, sînt scoale fără nici un profesor examinat și calificat (cu diplomă), sînt instituturi, cari

*) Român renegat.

în ce privește provisiunea lor stau sub toată critica. Și asemenea scoale sub scutul confesiunii și a subsistenței lor seculare au drept de publicitate, testimoniile lor au valoare recunoscută de stat.“ Această caracterizare o ași pute amplifica cu date culese din esperințele și esperimentele mele. (Stînga estremă: Se auzim!) Aceste însă sînt atât de neîmbucurătoare (Strigări în stînga estremă: Chiar aceasta voim să o auzim! Să auzim! Se auzim — din stînga estremă.) chiar și în timpul mai recent a esistat spre exemplu o scoală confesională, și încă cu șese clase.

Thály Kálmán: care? unde?

Szathmáry György raportor: *Nomina sunt odiosa* (Să auzim, să auzim!) S'a observat în general la esaminarea studenților privațiști, la contopirea claselor, la esamenele de maturitate mai multe iregularități, disordine, și aceasta nu numai odată, ci sistematic, (Tumult, strigări din stînga estremă, să auzim! să auzim casuri!) Ce privește limba de propunere trebuie să accentuez, că între scoalele medii sînt nu mai puține de 14—15 instituturi cu limba de propunere nemaghiară cu o ceată de elevi de trei mii și jumătate. Este faptă, că în aceste instituturi nu se prea sfarmă oameni de a crește patriei cetățeni credincioși și patrioți. Acești elevi sînt crescuți și instruați în un fel de exclusivism ferit sistematic de tot ce este maghiar. Generațiunea aceasta, condusă și mai departe ca până acuma, după ce ese din institut, în tot ce este ungar privește pe neamicul rasei sale. Dintre cei 2424 de profesori după cel mai recent raport oficial 973 n'au diplomă de profesor. În raportul nostru am atins de tot moderat fapta aceasta. Lucrul este astfel că în cele mai multe casuri calificațiunea lipsese nu numai în formă, dar și în realitate. (Strigări în stînga estremă: Unde? Afară cu adevărul! Suspițiune generală! Mișcări. Să auzim! Să auzim! din dreapta) Este constat oficial că 973 de profesori n'au diplomă. Aceasta o am constatat, mai mult nu. Și mai adaug că în multe casuri lipsese nu numai calificațiune formală, ci și cea materială. (O voce în stînga estremă: Și în gimnasiile de stat!) Din acești 973 de profesori 807 cad asupra gimnasiilor. E mirare deci, dacă despre scoalele noastre medii nu odată auzim ȳicîndu-se, că elevii trec pragul scoalei fără nici o pregătire.

După cum amintisei, în scoalele medii sînt 38,000 de elevi. Dovadă deci că cea mai mare parte a inteligenței noastre care se formează în aceste scoli numai, sau din ele pășese în viață, ori intră în scoalele superioare. Întreb acuma, n'avem oare mare in-

teres, ca intelingența noastră se aibă cultura corespunzătoare recerînțelor timpului și adevărul spirit patriotic? (Aprobare din dreapta.) Eu cred că, da. În legătură cu aceasta să mai ivesce încă o întrebare, adevă: ne este cu puțință, permis se mai susținem pe terenul învățămîntului mediu referențele de până acuma, referențe caracterizate de mine mai sus? Eu cred că nu, și atunci chemarea legislativă este să ridice acest proiect la valoare de lege.

Prima chemare a acestui proiect este delăturarea bolnăvicioaselor și stîngacelor referențe de pe terenul învățămîntului în scoalele medii; a doua, ridicarea învățămîntului pe întreaga linie; a treia asigurarea seriosului rezultat în învățămîntul scoalelor medii; și a patra a da din aceste puncte de vedere puterii statului ingerența și minima măsură a dreptului de controlă, fără de cari e cu neputință a-ți și imagina regularea serioasă și ajungerea scopurilor indicate mai sus.

Acestui scop corespunde și cuprinsul proiectului. Tot ce se ȳice despre contragerea claselor, despre esaminarea elevilor privațiști, despre esamenile de maturitate, despre instituturile cu limbă de propunere nemaghiară, despre numărul oarelor de învățămînt și a profesorilor, despre calificațiunea profesorilor, toate acestea — după cum s'a putut observa, sînt îndreptate spre acest scop.

Fundamentul întregului proiect, pe baza căruia este construit întreg organismul, e dualismul în direcțiunea gimnasiului și a scoalei reale.

Votul separat atacă dualismul în scoalele medii. Ce privește argumentarea acestei opugnări, trebuie să notificăm, că între scoalele medii nu este numai aceea diferență că una propune limbile clasice, cealaltă cele moderne, ci mai ales diferența este într'aceea, că în scoalele reale studiile reale se propun în mod neasemenat mai intensiv și mai în detaliu. Precând în gimnasiu din studiile reale se propun în 60 de oare, în cele reale se propun în 111 de oare; și precând în gimnasiu din 2 studii se depune esamen de maturitate, cari s'au propus în 36 de oare pe atunci un abiturient depune esamen de maturitate din 4 studii reale, pe cari le-a ascultat în câte 70 de oare pe săptămână. Diferența este deci foarte mare între aceste două; aceasta însă nu e evidentă în §. 3. al proiectului, căci în cazul acela ar fi trebuit statorit acolo și oarele de propunere, ceea ce n'are loc aici, ci se ține de planul învățămîntului. Partea opiniunii separate privitoare la acestea — după cele ȳise — va căde.

Autorii opiniunii separate susțin, că adevă în privința cestiunii scoalei medii unitare, principiile

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 21).

— Veți, amice, ȳise el drept răspuns la felicitările lui Cristiano asupra sănătății sale minunate, eu sînt o ființă, care a făcut-o Dumnezeu, însă care nu o va mai face. Nu, eu îți jur, că nu o mai poate face!

Eu n'am nimic din miserabilitățile altor oameni.

Mai întâiu, eu n'am cunoscut nici o dată proasta și miserabila infirmitate a amorului. Eu n'am perdut nici odată un minut din viața mea, uitându-mi de mine însumi, pentru păpușile aceste delicate, despre care d-ta îți faci idoli. O femeie de șapte-ȳeci sau de opt-spră-ȳeci ani îmi este absolut tot una.

Când mi se face foame și mă aflu într-o colibă, mănânc ce aflu și dacă nu aflu nimic, cuget la operele mele, și aștept fără suferințe. La o masă bună, mănânc din toate, și atât cât este, fără a fi vr'o

dată incomodat. Eu nu simț nici căldură, nici frig; capul îmi arde totdeauna, dară de un foc sublim, ce nu nimicește mașina, ci din contră o susține și o întineresc. Eu nu cunosc nici ura nici invidia; eu știu foarte bine că nimenea nu scie mai mult decât mine, și încât pentru aceia, cari mă învidiază (numărul lor e mare), eu îi calc în picioare ca vermi, de nici când nu se mai scoală de sub critica mea. Destul că, eu sînt de fer, de aur și de diamant, și nu cred că interiorul pămîntului conține o materie mai trainică și mai prețioasă de cât este aceea, din care sînt făcut.

La declarațiunea aceasta atât de drăgălașă și sinceră Cristiano nu se putu reține a nu ride din toată inima. Cavalerul Stelei polare însă nu-și perdu cumpetul și nici nu se mânia nici de cât. Din contră, el luă ilaritatea aceasta drept omagiu glumeț adus superiorității sale universale și Cristiano bine vedea că are a face cu un fel de esaltație foarte particulară, care o ar fi putut lămuri astfel: Nebunia din esces de pozitivism. Ar fi fost foarte de prisos a-l întreba despre persoanele, care interesau pe Cristiano. Di Stangstadius 'l nevoi numai a ȳice că baronul de Waldemora are unele veleități de știință, însă în adevăr el este un idiot. Încât pentru Margareta, el o află de necuminte a ezita, când este vorba a se înavuți prin vre-o căsătorie oare care. El o cruță însă încâtva și mărturisî că dânsa pare mai amabilă

decât celelalte, fiind că ea îl stimează, dovadă de simț bun, care însă nu o poate accepta, deoarece știința este femeia și tot odată stăpâna sa.

— În adevăr domnule profesor, îi ȳise Cristiano, eu vîd că d-ta ai o logică minunată.

— A! Cât pentru aceasta, stau bine, replică di Stangstadius.

Eu sînt alt băiat decât baronul dtale Olaus, a cărui față și sânge rece admiră numai proști!

— Baronul meu? Te asigur că eu n'am nimic cu el.

— Ei, nu n'am vorbit nici bine, nici rău despre el, replică profesorul. Toți oamenii sînt mai mult sau mai puțin ca vai de ei; aceasta însă are pretenția a fi spirit viguros și a nu fi iubit pe nimenea.

— Să fie iubit el în realitate pe cineva? fisionomia i-ar fi foarte înșelătoare.

— Eu nu știu, dacă și-a iubit femeia până ce dînsa a fost în viață, atîta însă știu că ea a fost o diavolă malițioasă.

— El va fi simțit doară admirație pentru ea?

— Cine scie? Ea l'a condus cum a voit. Fapt este însă că după moartea ei, el a regretat-o foarte și a venit la mine să calinez și să cristalizez pe doamna baroneasă.

— A! a! faimosul diamant negru este opera Dtale?

și ideile sînt destul de cristalizate, și că nimic nu împedecă realizarea acestei instituții. Eu însă pot afirma că în privința aceasta ideile încă nu sînt cristalizate și astfel soarta scoalelor medice unitare încă nu e decisă. (Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, în 23 Februarie.

Sînt periculoși oameni români. O autoritate, cum este dl ministru de culte și instrucțiune publică din Budapesta, dl Trefort, trebuie să nu glumesc, mai cu seamă, când vorbește în parlament. Dînsul apărînd proiectul de lege privitor la scoalele medice în casa deputaților, în ședința de Luni, a făcut pe sasi să înțeleagă, că dînsii nu sînt amenințați de maghiarizare, ci de românizare. Deci ca să scape de aceasta sasi, după dl ministru, trebuie să se arunce în brațele maghiarismului și să voteze și proiectul de lege. Vor urma sasi sfatului ministerial? Nu putem ști. Românii însă trebuie să fie cu recunoștință, când un ministru dela tribuna parlamentară, în fața lumii, le recunoaște atîta putere de viață chiar și acum, când de șesșesprădece ani șovinismul maghiar inventează tot ce poate inventa, pentru ca să sfărîme naționalitatea aceasta, care de seculi se luptă cu tot felul de vicisitudini.

„D. Ztg.“ din Viena într'un articol de fond spune unei critice foarte aspre, dar meritate proiectul de lege privitor la scoalele medice; dice că este o monstruositate pedagogică, supusă măsurilor polițiene ale ministrului și o sequestrare a limbilor nemaghiare din gimnaziile și scoalele reale ale naționalităților.

Despre conferința dela Londra reproducem după „Curier. financ.“ următoarele:

„Telegraful continuă a ne aduce sciri radical contradictorii. Eri o depeșă a „Agenției Havas“ ne prezintă Europa ca simțind o remușcare de nedreptate ce făcuse României respingînd-o dela conferință; ea ne spunea, în adevăr, că conferința va oferi principelui Ghica de a l' admite ca reprezentant al României cu vot deliberativ, pentru ședința, în care se va discuta cestiunea comisiei mixte. Ați, o altă telegramă adresată, din Londra diariului „Le Tempo“, ne aduce o scire cu totul contrarie că conferința s' a terminat lucrările în ședința de Joi și că numai rămîne decît a sub-semna protocoalele ședințelor precum și convențiunea, a cărei redactare a fost încredințată unui comitet.

Am avut, dar, multă dreptate, când n'am pus eri nici un temei pe scirea ce ne venea din Londra și nu i am făcut onoarea cu nici un comentariu. Eram destul de edificați asupra spiritului de nedreptate ce domnesce la conferință, pentru ca să mai credem în remușcări de conștiință ale diplomației și în măsuri cari, ori-ce s' ar dice, nu erau de natură a satisface deplin interesele țerei.

„Vom vedea mîne ce ne va mai spune telegraful. Deocamdată se pare sigur (?) că propunerile Rusiei privitoare la Chilia au fost admise. Proiectul transacțional prevede derămarea fortărețelor de alun-gul Dunărei și interdicte construirea altor noue, ca măsură de garanție a neutralității fluviului și pentru a împedea pe Rusia să stabilească aci bazele operațiunilor sale în cas de un războiu. S' a mai convenit apoi că brațul Otciacov să rămînă supus

jurisdicțiunii comisiei europene. Rusia e autorizată a face lucrările ce voesc, în așa mod că, dacă regimul apelor va fi modificat prin acele lucrări, starea va trebui să rămînă aceeași. Rusia va face un regulament de navigație, care însă nu va fi valabil înainte de ce va fi aprobat de comisia europeană.

„Dela Londra nimic nou și sigur. Telegrammele de ați desmint pe cele de eri, precum acelea desmint pe cele de alaltă-eri. O ultimă scire a „Agenției Havas“ ne anunță din nou că conferința încă nu s' a închis, că protocoalele nu s' au scris cum se dicea; că cestiunea Chilie și propunerea Barrère încă nu s' a adoptat. Singură cestiunea preinoirei puterilor comisiei Dunărene ar fi rezolvată; puterile ei s' au prelungit, se dice, pe 21 de ani, cu facultatea de a continua apoi în perioade de câte 3 ani, dacă nici una din puteri nu ar denunța convențiunea în aceea parte a ei.

„Dacă corespondentul din Paris al „Agenției Havas“ scie ce vorbește de astă dată cel puțin, apoi conferința va avea încă de lucru. Ne e teamă însă că mîne ne va trimite o scire spuindu-ne că ambasadorii au părăsit deja Londra. Lucrul nu e cu neputință, căci telegrama, de care vorbim ne vine din Paris și nu din Londra, și apoi „Agenția Havas“ ne a dovedit că are puțină trecere de a pîtrunde în misterele diplomației.

„Pe când la Londra, ambii reprezentanți ai puterilor lucrează din reputeri pentru a regula interesele vitale ale României, în sensul propus de amicii vitregi ca muritoriul Barrère și ministrii săi, un însemnat număr de deputați a de-pus în Camera României o propunere de a se acorda guvernului un credit de 15 milioane lei pentru a face mari lucrări de fortificați, în țeară, și a completa echipamentul armatei. Onorabili deputați motivează propunerea lor pe întorsătura ce au luat evenimentele cu privire la România.

„Credem că camerele vor da urgentă aprobare acestei propuneri, pornită dintr'un simțiment de adevărată conservare națională. Ea este cel mai elocincie respuns acelor, cari se nutresc cu iluziunea că Români vor consimți a li se nesocoti cele mai vitale interese ale lor fără a protesta, și fără a da protestelor lor elocința forței, în cas de nevoie. Românii nu vor cuceriri, și nu se gândesc a face campanii, nici preste Carpați, nici preste Prut, unde milioane de frați ai noștri sufer jugul străin cel mai asupritor. Guvern și țeară nu cugetă de cît la apărarea onoarei și intereselor noastre, când ele vor fi de fapt atinse. În astfel de împrejurări nimic nu ne-ar putea împedea de a face cele mai mari sacrificii pentru onoarea și drepturile țerei.

Conferința se vede că a produs roduri în România, la care nu se așteptau mulți; cele 15 milioane de lei pentru fortificațiuni și echipamente militare sînt votate, ba ce e mai mult comisunea, care a raportat asupra proiectului a propus 30 milioane. Ministrul president, care e tot odată și cel de războiu, I. C. Brătianu, a asigurat că 15 milioane sînt de ajuns.

Afară de aceasta și cele știute din nrii premergători, mai vedem atît în „Romanul“ cît și în „Telegraful“, un manifest al studenților dela universitatea din București, la adresa presei române, prin care, pe lângă că abdică Franciei dreptul de a se mai numi *apărătoarea latinității în orient*, arată

cheța și cordialitatea acestor bărbați tineri li erau simpatice.

Toți îl cinsteau și îl sileau a bea cu dînsii; el însă simțindu-se cu voie și temîndu-se de urmările vinului încetă la timp admirînd ușurătatea, cu care acești fii de munte voinici înghițeau vinurile tari fără de a pără cît de puțin emoționați. Îndată ce se putu desface de amicalitate lor provocații el se puse lângă ușa, ca să poată ieși cît va zări pe Margareta în galerie. El credea că dînsa n' ar intra, vedînd, sala plină de tineri ședînd între pocale, dară ea veni și totuși intra, și după ea mai veniră alte dame tinere cu cavalerii lor, se aședară la mese, și acei cari ocupau mesele se grăbiră a le face loc și a le servi. Veselia deveni sgomotoasă și cordială. Lumea își uită de maimuțarea de Versailles; ea vorbea în limba svedică și chiar în cea dalecarliană, cu voce vioaie și domnișoarele beură vin de Champagne fără a strimba din nas, ba chiar de Cypru și de Porto, fără teamă că li se va sui în cap. Erau printre ei frați, logodiți și veri; ei erau între sine și relațiile între sece aveau o libertate onestă, expansivă, ceva vulgară, însă în genere frumoasă prin casta-i simplitate.

— Eată suflete bune, cugetă Cristiano. La ce drac se fac oamenii aceștia, în societate, Ruși s' au Francezi, de oare ce ei au numai să câștige, dacă se dau așa precum sînt? (Va urma.)

că România va continua a fi un element etnic de echilibru și de ordine în orient.

La toate manifestațiunile aceste „P. Ll.“ răspunde în termeni ironici că nimenea nu e la noi în Austro-Ungaria așa de smintit, ca să gîndească a într'oduce în România cu puterea armelor hotărîrile conferinței din Londra.

Din Rusia eară vin sciri că nihilistii se pun în mișcare. În zilele trecute au publicat un manifest contra „inimicului comun“ al poporului, care după manifest este țarul, boerimea, armata, funcționarii.

„Pericolul invasiunii rusești.“

(U. mare și fine)

Politica internă și administrațiunea monarhiei noastre, continuă autorul broșurei, asemenea înaintea scopul rusec. Dela administrațiune depinde, ca trenurile de persoane să transpoarte fără daune și iute ca fulgerul pe cei îndatorați a servi, pe recruți și rezerviști, ear trenurile de povară proviantul și caii. Dela administrațiunea internă depinde, de agitează emisari străini între cetățenii de deosebite limbi și de avem cuvînt a ne teme în casul unui războiu de neînțelegeri interne? Afară de politica eternă mai atîrnă dispoziția, cu care aleargă rezerviștii și honveții concediați sub steaguri, apoi spiritul, cu care se luptă pentru tron și patrie, dela guvernul intern. Pentru aceea sînt responsabili pentru rezultatul războiului viitoriu toate guvernele și ministrii, cari conduc în ambele state ale acestei monarhii afacerile interne, toate maioritățile parlamentare, cari spriginesc ministerele acestia, sînt responsabili tronului și popoarelor, întocmai precum sînt responsabili ministrul afacerilor externe sau conducătorii armatei. În Austria se desvoaltă poporul materialmente și fisicesce; numărul celor deobligați la arme nu numai nu scade, dar se mărește într'atîta, încât Austria e în stare a institui regimente noue. Acesta e meritul ministrilor austriaci; cu toate că asentările și acolo causează mari abuzuri, cu deosebire în Galiția. Că națiunea maghiară se nimicesce materialmente și fisicesce, că la noi cei îndatorați la arme emigrează și puterea armată ungară scade, că abia mai sîntem în stare a contribui cu contingentul recerut de recruți pentru armata comună și că armata de apărare a țerei nu se poate completa nici barem prin recruți mai slăbuți: pentru toate acestea facem responsabil pe guvernul maghiar cu politica lui economică, care aduce Ungaria la sapă de lemn, ear mai tîrziu o va duce-o în sclavie.

Nimenea nu înaintea politica predominantă a Rusiei mai mult, ca guvernele ungare, cari sîrăcesc națiunea noastră și împedecă înmulțirea rasei noastre. Politica aceasta ne duce sub jugul rusec și nu sub jugul austriac. Politica aceasta o să aducă moscoviți în țeară. Noi acuzăm atît pe guvernul austriac cît și pe cel maghiar, că nu se face mai nimic din partea statului maghiar pentru apărare, cu toate că statul maghiar are 300 milioane, ear statul austriac 500 milioane. Avera ambelor state așa stă de rău, încât pregătirile de războiu contra Rusiei, cari sînt condițiunile de viață ale monarhiei și ale națiunii maghiare, caută să rămînă baltă din cauza neagiunsurilor financiare. În timpul de pace într'atîta s' au suit dările, și s' au făcut atîtea împrumuturi, puterea materială a popoarelor cari contribuiesc într'atîta a scădut, încât au secat isvoarele noastre de vieață, ear bunavoința popoarelor contribuente deneagă ori ce serviciu, chiar pe când e vorba de războiu, și avem mai mare lipsă de sacrificii materiale. Acuzăm pe guvernul-Tisza din motivul greșelii sale cardinale, căci a absentat în cursul lung al domniei sale a croi administrațiunea statului maghiar decăduț base, cari să rămînă nealterate în timp de pericol, în timp de viscol, și cari să poată înfrunta ori ce atac din partea inimicilor. Administrațiunea noastră e atît de nepunctuală și atît de coruptă și cunoasce legile unei responsabilități stricte atît de puțin, încât nici în timp de pace nu poate corespunde trebuința lor zilnică. Putem fi înainte siguri, că putreda noastră administrațiune se va dărîma la prima lovitură, așa precum s' a dărîmat administrațiunea imperiului francez. În timp de războiu au grea chemare oficiile politice. În mîna lor ăce mobilizarea, căci sînt îndatorate, a conchema marea masă a rezerviștilor și a soldaților concediați mai mult de 300,000 de fii ai patriei, și a procura în restimp de 24 oare caii de lipsă.

Ele sînt îndatorate a procura în decurs de 11 zile vehiculele necesare pentru proviziune și pentru transporturile de materiale pentru războiu. Dacă nu se întemplă aceasta regulat, se disolvă toată ordinea de războiu și se începe o încurcătură, înfri-

— L'ai vedut? Așa-i că este rezultat frumuseșel? Lapidarul, care l'a tăiat a renunțat a mai cerceta după originea sa; el n' a putut ghici, dacă este diamantul product al naturei sau al artei. Trebuie să-ți spun cum am procedat și cum am obținut transparența sa. Eu am luat trupul, l'am învălît într'o față de masă de cânepă, după maniera popoarelor vechi, și l'am pus pe jar viu, alcătuit din lemne, cărbuni oleiu și bitum, și peste aceasta am turnat oleiu de naftă.

Când a fost trupul redus bine. . .

Cristiano condamnat a suferi istoria despre reducția și vitrificarea doamnei baronese să hotări a mîncea iute fără a asculta: însă el era sătul înainte de ce profesorul își terminase demonstrația, pentru Cristiano atît de neplăcută. El așa dorea a se afla singur cu Margareta și cu guvernanta sa. Supărarea deveni și mai mare vedînd o mulțime de oficeri tineri de indelta inundînd sala.

Stomachurile aceste septentrionale nu se îndestulau nici decît cu beuturile răcoritoare și cu fricandizele servite la bal.

Ei veniră să se încăldească cu vinuri bune de Spania și de Francia, și Cristiano află în sfîrșit în maniera lor de a le gusta o marcă particulară a acestor bărbați ai nordului, care până acuma el nu o putu constata. El mai observă o asprime a manierelor și o veselie mai greoaie, ca aceea de care se simțea el capabil. Spre compesanția însă fran-

coșată. Guvernul Tisza a învățat pe organele de administrație, să lovească în opoziție; e însă mai mare lucru a lovi în dușman. Acusăm guvernul lui Tisza, căci el nu numai că n'a cucerit pe naționalități pentru ideea statului maghiar prin o administrație, care nu prea stimează legile morale, dar încă a dat inamicilor interni și externi ai țerei armele în mână, ca să fie în stare a agita contra domniei naționale maghiare. Guvernul central al statului atâta e de slăbănog, administrația oficiilor lipsa unei bune organizări atât de neputincioasă, încât *propaganda* panslavistică și *dacoromanistă* își poate juca de ani la noi mendrele sale de înaltă trădare sub conducerea secretă rusească.*) Guvernul Tisza crede, că toată agitația din partea naționalităților constă numai din aceea, ce vede el cu ochii săi miopi și ce persecută el cu succes mai mult sau mai puțin. Acelea, ce le cetesc ministri din foile naționale și le aud ici colea din rapoartele membrilor patriotici ai bisericilor, în biserică și în școală, nu sunt decât simptomele adevăratei boale de stat. Nu opiniunea aceea a poporului e periculoasă, care dă expresiune unei astfel de boale, ci aceea care retace. Când va erumpe marele război, pe care agitatorii naționali în foile lor îl numesc pe față „oara de respălă”, atunci se va vedea, cu ce succes lucrează inamicii țerei în decurs de ani întregi aici la noi neconturbați. Atunci se va vedea cum au administrat ministri noștri Ungaria. În zile de pace e în stare guvernul Tisza a primi responsabilitatea pentru ori-ce lucru, chiar și pentru sistemul său a la Pausz, Domnii ministri nu se prea gândesc la împregiurarea, că care cum vor pute scăpa între viscolii războiului teaferei, după-ce au purtat o administrație atât de asiatică. Asemenea critică patriotul maghiar politica naționalistică de dincolo de Laita; Rutenii galițiani, cari în tot deauna au fost loiali și cari locuiesc teritoriul mai de aproape espus atacului rusesc, sunt dați pradă subjugării polone. Asemenea nedispuși sunt germanii austriaci. În întreaga monarhie se manifestează o mare dispoziție. Mulți desperază și-și dăc aceea ce pune Guinet în gura cetățenilor francezi de pe timpul imperiului al doilea. „Pentru ce să ne iubim noi oare patria? Pentru ce să suportăm poverile și sacrificiile, pe cari ni le cere patriotismul, dacă omul e condamnat a locui în mijlocul unui popor dedicat peirei; Pentru ce să ne mai nutrim simțimentele morale, pentru ce să mai fim strict morali în definitivă ruină? Pentru ce să lucrăm, dacă bancrotul e inevitabil?” Ce folosese eterna majoritate a guvernului Tisza? majoritatea e de față, guvernul e neclintit. Ambele însă ne împing spre catastrofă.

Între împregiurările de față continue autorul îngrijiat de viitorul monarhiei noastre, o luptă mare în Galiția, pe care o ar pute perde eventual armata noastră, ar pute să aibă urmări nefericite. Cel mai mic pericol, ce s'ar pute întâmpla tronului și popoarelor noastre, ar fi, ca viscolul să măture într-o zi pe ministri comuni, și pe cei maghiari dimpreună cu aderenții lor și cu sistemul lor de guvernare. Catastrofele militare însă urmează catastrofa politică? Punem cazul, că Germania pune în cumpănă întreaga putere morală și diplomația, de care dispune, și prin mijlocirea sa scapă Cracovia și Ungaria de o cam dată de peire. Cu toate acestea nu-i nici o putere în Europa, care să impedece pe moscovit în cazul unui triumf a nu lua Bucovina și Galiția cu Lembergul.

Din Bosnia ne va scoate și vor fi comandate aici din partea Țarului Serbia și Muntenegro. Dacă ne vor bate Rușii va veni la ordinea zilei înaintea panslavismului înțlia împărțire a Austro-Ungariei. Nici chiar ministru-președinte Tisza n'ar pute demonstra, că granițele militare ale monarhiei s'ar fi întărit și că viitorul națiunii maghiare ar fi câștigat nouă garanții prin aceea, că Țarul pe viitoriu va domni până la poalele Carpaților și că sub protectoratul Rusiei se va forma un mare imperiu sârbesc. O atare înaintare a slavismului n'ar însemna numai aceea, că zilele monarhiei austro-ungare, gata a se disolva, sunt numărate, și că Germania și cu Rusia se vor încăiera din cauza noastră la cea mai de aproape ocaziune sau vor tăia cu sabia nodul gordian și vor împărți Austro-Ungaria, precum am împărțit Polonia și Turcia, ci ar însemna totodată, că ocupațiunea țerei lui Arpad se începe după domnirea milenară maghiară. E matematicesce sigur, că cel mai ne însemnat triumf al Rusiei va fi perderea Bucovinei și a Galiției orientale precum și formarea marelui imperiu sârbesc. Dacă însă Germania n'ar fi în stare a modera pretensiunile Rusiei, am fi nevoiți a plăti și cu mai mari pierderi teritoriale eventualul nostru desastru militar. Rușii pot pretinde pe baza principiului de naționalități Ungaria nord-estică cu Rutenii. Că vom fi în stare a salva întregitatea Transilvaniei, aceasta va depinde de la ținuta

ce o va lua România în război? La cas când România ar păși în contra noastră ca aliatul victorioasei Rusie, e mare întrebarea: că oare nu va căde jertfă războiului și o mare parte a Transilvaniei.

Basa, pe care a întemeiat autorul profesiile aceste nefaste s'a mai schimbat, spre bine de când a apărut broșura. Norii de bătaie s'au mai împresciat de pe orizont în momentul de față. Visita ministrului Giers în Viena s'a tâlcuit din partea mai multor-a drept simptom de pace. În Viena se nuzuesc oamenii a evita rumperea cu Rusia, și a trăi în linisce și pace cu marele colos. Mulți vor ști, că se arată semnele unei „espedițiuni spre Salonichi”. Patriotul maghiar nutrește și în privința aceasta vedere pesimistică: „Cu cât vom intra mai afund în peninsula balcanică, cu atât se va apropia Rusul mai mult de Budapesta”.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

Arad, Faur 1883. Dle Redactor! Un oare care „Brutus” modern simulând îngrigirea adevăratului Brutus de soarta republicei române, se prezintă în coloanele acestui prețuit jurnal dela 12/24 a unei curente, cu aparența celor mai serioase îngrigiri de soarta protopopiatului nostru. Pardon! Am greșit, căci nu de soarta protopopiatului se interesează Brutul nostru, ci de persoana fiitorului protopop pentru care el manifestă dorința particulară „a se înțelege frățesce cu esteriștii”.

Noi cunoșeam prea bine dorința modestă a dlui Brutus de a se înțelege cu noi în privința persoanei fiitorului protopop, și cred că nu retăcesc, dacă presupun asemenea dorință nevinovată și la alți oameni cinstiți. Dar iertene dl Brutus, dacă astădată nu vom intra în negocieri nici cu dsa, nici cu alți factori din „partida preponderantă a inteligenței române din Arad”. Și eu mă mir că dl Brutus, care își dă aerul de reprezentantele liberalismului, crede a face lucru onorabil și constituțional intrând în negocieri și pactări în privința fiitorului protopop, cu preocuparea liberei acțiuni a sinodului protopopesc și a consistoriului eparchial, cari factori conșcii, dacă nu mă înșel de chemarea lor, vor avé votul decisiv în afacerea aceasta.

Da, dle Brutus, mulțumită prevedenței, au trecut vremile, că la înstituirea protopopilor să fim siliți a face tocmeala cu oare care persoană, ori partida centralistă. Astăzi nu simpatii personale nemotivate, ci votul sinoadelor trebuie să reguleze afacerile noastre bisericesci. Lasă dar că și sinodul protopopesc al Aradului și consistoriul eparchial să-și manifeste liber și nepreocupat votul lor, dacă ești omul libertății și constituționalismului bisericesc.

Iubirea de dreptate însă a dlui Brutus și interesarea, ce poartă cauzelor noastre publice se reflectă luminat în cuprinsul corespondenței sale publicată în scopul evident de a înșel și blama fără de vre-un motiv persoana actualului administrator protopopesc, ca apoi să poată ridica nimbul necunoscut al „cutăruiva individ tiner” aspirante la protopresbiteratul Aradului. Temerea că nu va isbuti cu combinațiunile sale îl supără prea mult și-l face a imputa ca peecat administratorului protopopesc „ovațiunile cei fac esteriștii, când escurge în protopopiat, ba i impută ca peecat încă și „pocalul amicitiei” ce el ar fi beut, nu știu cu ce persoană de sigur nu din cauză, că ar avé patima cătră celea spirituoase, ci din respect moral față cu individul respectiv. Lucru natural, semnele de simpatie, ce întimpină administratorul protopopesc în cercul său, nu pot fi plăcute oamneilor de calibrul lui „Brutus”. Lor le-ar conveni mult mai bine, ca el să devină odios și desprețuit, decât a fi plăcut și popular în tractul său spre necazul unora. De aceea vrând ai devalva în oare care mod popularitatea, de carea administratorul se bucură la „esteriști” dl Brutus îl descrie odată, ca pe un „om ce nu umblă pe picioarele sale”, mai apoi ca pe o persoană periculoasă, care ca protopop „având și pe alții — nu știu care se fie accia — la spate își va aroga un drept mai mare decât e a unui protopop”.

Înțeleg prea bine ce vrea să dăc dl Brutus cu acest barbarism „a umbla pe picioarele sale”. Îl pot însă asigura că administratorul actual, precum n'a umblat în trecut, așa și în viitoriu, nu va umbla nici pe picioarele lui „Brutus” dar nici pe ale altora, ci va umbla numai pe picioarele sale destul de solide laudă, Domnului. Mi se pare că tocmai această independență superă pe d. Brutus și pe cei de o seamă cu el, căci lor le-ar trebui negreșit, astfel de protopop, care nici odată să nu umble pe picioarele sale ci pururea se recurgă numai la ajutorul și propta Dumnealor.

Foarte corect dăc despre sine „Brutus” că tractând asemenea destini, dănsul folosese un limbăgiu trivol, ba după mine, încă prea frivol, de sigur, pentru că nu voese a de minți principii că: „stilul e omul”. Maniera aceasta a dsale se observă mai cu seamă în aceea parte a corespondenței sale, unde se ocupă de calitățile pastorale ale fiitorului protopop al Aradului. „Căci ce este a fi un protopop în Arad? întrebă dsa. Apoi răspunde: „Este al doilea episcop, la ce se potfesc un caracter firm, o cultura socială înaltă, o tactică nemaculaveră, în cele bisericesci;

ear în cele naționale să fie un foc nestins, care aruncând schinte, se aprindă ori-ce tăciune, ori-ce inimă română nădușită dela desființarea partidului noțional din Arad.”

Întru acestea nu contradic dlui Brutus sum în deplin acord cu Dsa. Da, protopopul nu numai în Arad, ci în fie care protopopiat, trebuie se fie un „al doilea episcop”. Ba după părerea mea în respectul politic național, apare cu mult mai vedită necesitatea de protopopi demni de chie-marea lor în alte protopopiate decât chiar în Arad unde sunt atâtea inteligenți naționale care pot suplini cu luminile sale în timp de lipsă însuși neajunsurile presumtive a protopopului lor. Dar nu știu, după care logică contestă „Brutus” tocmai actualului administrator calitățile enumerate și cu ce drept poate dănsul susținea trecutul și caracterul acestui bărbat, pe care nici chiar adversarii lui nu-l pot acusa nici în cea mai mică măsură de om nemoral. Ei Dle Brutus, grave sunt cuvintele: „trecut mărșă” și altele de acestea, pe care le rapoți cu o adevărată frivolitate la persoana actualului administrator protopopesc. Eu nu știu, dacă în cazul concret nu formează ele subiect al unei proceduri basate pe §§-fi codului penal, și atunci se ai ocaziune de a demonstra că ce trecut mărșă are acest bărbat? Comis'a el ca preot, ca om sau ca român vre un sacrilegiu ori vre un delict bisericesc sau politic? Te rog arată motivat pecatele sociale și politice ale acestei fețe bisericesci, dar tot atunci arată și virtuțile și meritele persoanei, pe carea Dta o afi deamnă de protopopiatul Aradului, și fi sigur, esteriștii își vor fi cu mult necunoscință. Altmintrelea am se reflect, că ar fi trist lucru când cineva ar trebui se învățe morală politică dela unii aradani. Cearcă și vei vedea în „Lumihătoriul” din anul trecut oglinda moralei politice a arădanilor, și apoi în numele acestora să-și aroage cineva dreptul de a ținea lecții uni de morala politică? Fățarnice, veți poate paul în ochiul altuia, ear în al teu nu veți birna!

Să ne încercăm Dle Brutus, a ne exercita cel puțin în virtutea de a ni promova interesele ertate cu mijloace morale și nu pe conta marilor interese publice sau private, cu întinarea altora și încă nevinovați căci din contra deși învingând pe un moment, nevom macula noi însine. devenind responsabili pe viitoriu și cădându vițul unor conservatori din România, cari nu s'au sfitt nevoind aici a cofunda cele mici cu cele mari — a dechiara pe un I. B. de trădătoriu și de normalist, până când eri alaltăeri s'au simțit constrinși a se deminti însuși pe sine.

Noi nu dorim altceva, decât învingerea și triumfarea adevărului ce va și urma, dacă „Capul” va dechiara sus și tare, ca în România; Voiu alegere liberă” Majoritatea sănătoasă a inteligenței din Aradu și tract și va implini ca neorbita de ură si interesele particulare precum sper datorința sa cătră sânta mamă biserică, ear pe „Dl Brut” eram se dăc pe „Brutus” îl va da de gol, documentându că nici pe de parte nu consimte cu Domnia sa.

Un alegătoriu esteriștii.

Nr. 1883 Scol.

Prin emisul înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publ. ddo 22. Februarie n. 1883 Nr. 5683 se escrie concurs pentru următoarele stipendii vacante din fundațiunea Beșanjană.

a) un stipendiu a 100 fl. anuali pentru o elevă dela vre-o preparandie de învățătoreasă din patrie;

b) trei stipendii de câte 100 fl. anuali pentru ascultători la vre o preparandie de învățători din patrie.

La stipendiile aceste pot concurge elevi și elevi preparandiali fără deschilinire de confesiune, și anume cei dela preparandiile de stat prin direcțiunea acestora, ear cei dela preparandiile profesionale prin autoritățile superioare (consistoriile eparchiali) concerninte, fiind a se alătura la cererea concursuală: estras din matricula botezaților, testimonii despre ante-studii, atestat despre purtarea morală a concurentului și legitimare despre starea familiară și materială a aceluia.

Cererile astfelu instruite sunt a se așterne la preparandiile de stat prin consiliul direcțional, la cele confesionale prin autoritatea superioară concernintă până la 30 Martie st. n. a. c. direct la curatorul fundațiunei de Rudnyanski Ferencz în Budapesta.

Aducându-se aceasta la cunoștința elevilor și elevelor de confesiunea greco-orientală dela ori ce preparandie se înseamnă în sensul statutelor fundaționale concerninte spre orientare:

a) că în privința legitimării despre starea familiară și materială e de a se arăta prin certificat dela antistia politică concernintă pozițiunea socială (caracterul) a părinților; starea lor materială, așa dară nu atestat de paupertate, eventual repausarea acelor: apoi numărul pruncilor acelor și dacă suplicantele sau vre un frate al aceluia are vre un stipendiu sau ajutoriu.

b) Purtarea morală e de a se atesta și din partea direcțiunei institutului, la care studiază.

c) Cererea concursuală e a se așterne în limba, maghiară, ear acuselor aceleia estradate în altă limbă e a se alătura traducere maghiară autenticată.

*) Ce absurdități!

d) Cererile neinstruite în modul acesta nu se vor lua în considerare.

Elevii din despărțământul pedagogic al seminariului Andreian au așterne cererile lor adresate către susnumitul curator la acest consistoriu până la 13/25 Martie a. c.

Sibiu 23 Februarie (7 Martie) 1883.

Dela consistoriul arhidieceșan gr. or.

Varietăți.

* (Balul) de alaltă seară în folosul fondului pentru ajutorarea studenților în drept dela academia de aici a reeșit preste așteptare de bine. Succesul material și moral va servi de bună seamă de îndemn următorilor arangiatorilor din acest an pentru anii viitori. Jocul a ținut până dimineața la 5 oare.

* Regele României, se telegrafează dela București la o foaie vineză, va pleca la Italia spre a-și căuta sănătatea și adică la Veneția sau la Arco, unde va petrece mai multe săptămâni.

* (Consulatul general al României la Budapesta), ne informează că, a fost avisat de prefectura poliției din București despre fugirea Tache Mitulescu, împiegat la banca S. E. Cohen, sustrăgând bani și următoarele efecte de valoare:

Renta turcească: Nrul 30.262, 111.622, 154.695, 178.552, 169.473, 134.932, 184.899, 1190.101, 1200.662, 1207.614, 1209.134, 1214.710, 1214.711, 1216.597, 1216.798.

Losuri sârbesci: Seria 3146. Nrul 15, S. 1397, Nr. 45, S. 989, Nr. 4, S. 791, Nr. 13, S. 703, Nr. 50, S. 496, Nr. 47, S. 134, Nr. 15.

Credit lose: Seria 30, Nr. 94.

Rothen Kreuz-loose: Nr. 20 și 33.

Credit mobilă român: Nr. 4037, S. 4086.

* (Eată ce lucră vinarsul.) În seara de 14 Februarie a. c. v. în Sălciva de sus (Lătureni) cu ocaziunea unui ospăț un om amezit de vinars au rănit cu cuțitul pe 3 persoane și adică: pe o muere în pântece a cărei rană e aproape de moarte; pe un bărbat la spintecat la sprânceana stângă, și

pe muerea acestui în pept între fițe, unde oprindu se cuțitul în oasele peptului nu au rănit-o de moarte. Cești din urmă au fost posesorii casei unde s'au întemplat aceasta.

* (Omor îngrozitor) în Sânt-Mihaiul superior, com. Turda-Arieaș, în zilele trecute în 8 Februarie st. v. noaptea s'a întemplat următorul fapt îngrozitoriu: fiind în comună o bătrână avută cu numele Balica Gyuróie, văduvă, și observând tâlharii că e numai cu servitoriul în casă, pe care îl avea, adică un tinăr de 17 ani român din comună, pe la mijlocul nopței au venit tâlharii și le-au dat cu secura în cap, ca să nu poată striga, și apoi le-au tăiat grumazii la amândoi. Bani nu se scie, dacă au aflat, fără dimineața, când au venit judecătorii cu medicii din Turda au aflat pe lângă dânsa, și prin pat la 8 sau 900 fl. v. a. S'au aflat 2 maghiari din comună, care ar fi făcut fapta aceasta, pe acești 2 maghiari i au și arestat.

* (Comet nou). În 23 l. c. s'a descoperit în America nordică un comet nou: el se află aproape de luminoasa stea, Teta, în Pegas 342 grade ascensiune și 28 grade aberațiune nordică. Fiind că cometul se mișcă cu iuțală deosebită spre Ost și Nord, s'a putut vedea timp îndelungat de pe semiglobul nordic. În ce privește forma și mărimea lui până acum nu se scie nimic mai în detaliu.

Reuniunea femeilor române din Sibiu.

Contul intratelor și eșitelor pro 1882.

Intrate.

Transportul Saldului din 31. Dec. 1881	4 fl. 25 cr.
Tacsa de un membru fund.	50 " "
Cotisațiuni dela 7 membrii pe viață à 20 fl.	140 " "
Cotisațiuni " 6 " ajutători " 20 "	120 " "
Cotisațiuni " 96 " ordinari à 2 și 3 "	192 " "
Cotisațiuni " 37 " ajutători à 2 fl.	74 " "
Ofrande diverse ;	247 " 80 "
Venit dela balul „Calicot“	97 " 08 "
Interese diverse	143 " 34 "
Depuneri la „Albina“ realizate	845 " 65 "
	1914 fl. 22 cr.

Eșite.

Cheltueli pentru porto, încasare, cancelarie etc.	34 fl. 19 cr.
Cheltueli pentru tipariu	104 " 50 "
Depuși la „Albina“ spre fructificare	713 " 34 "
Pentru 5 scrisuri fonc. ale „Albinei“ à 99 fl. 50 cr.	497 " 50 "
Pentru 5 scrisuri fonc. ale „Albinei“ à 100 fl.	500 " — "
Pentru interese rebonificate la cumpărarea efectelor	14 " 25 "
Sald	45 " 44 "
	1914 fl. 22 cr.

Starea averii în 31 Decembre 1882.

a) Numerar	45 fl. 44 cr.
b) Elocați la institutul „Albina“ cu lib. 2192 fl.	59 " 91 "
c) 18 scrisuri fonc. ale „Albinei“ à 100 fl.	1800 " — "
d) 6 acțiuni ale „Albinei“	600 " — "
e) restanțe dela 6 membrii (1 ord. și ajutat.)	18 " — "
	2523 fl. 35 cr.

Sibiu 31 Decembre 1882.

Comitetul reuniunii.

Maria Cosma m. p.,
președintă.

Dr. Aurel Brote m. p.,
cassar.

Loterie.

Mercuri 7 Martie n. 1883.

Sibiu: **34 53 8 50 5**

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Martie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.60
Renta de aur ung. de 4%	89.60	88.60
R-nta ung. de hârtie	86.65	86.65
Imprumutul drumurilor de fer ung.	135.70	135.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.—	91.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	110.—	109.75
Obligațiuniung. de rescumpărarea decimeii de vin	95.—	95.—
Sorți unguresci cu premii	38.75	99.—
Sorți de regularea Tisei	97.75	97.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	98.—	117.—
Datorie de stat austr. în argint	98.50	110.—
Renta de aur austriacă	99.—	78.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	828.—	828.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	311.25	311.—
Acțiuni de credit austr.	311.50	318.20
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.90
Strisuri fonciari ale institutului „Albina“		100.30
Galbin	5.63	5.63
Napoleon	94.49	9.49
100 marce nemțesci	58.45	58.45

Nr. 164 A. 1883.

[361] 2—3

CONCURS.

În Caransebeș la Comunitatea de avere a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13 sunt de ocupat următoarele posturi de dirigători silvanali:

I. Un post de forestieriu cu următoarele beneficii anuale și anume:

Salariu	800 fl.
Bani de cortel	150 "
Paușal de călătorie	300 "

pe lângă un paușal corespunzător pentru spesele de cancelărie, lumină și de încălzit. —

Asignare gratis pentru 40 de metri cubici de lemne de foc. —

II. Doauă posturi de practicanți silvanali cu următoarele beneficii și anume:

Salariu	500 fl.
Bani de cortel	120 "

Asignare gratis pentru 24 de metri cubici de lemne de foc.

Aceste posturi sunt pe un an provisorii, eară după un an de probă cu succes, urmează denumirea definitivă.

Cu denumirea definitivă este împreunat dreptul de pensiuine.

Dela competenți se recer:

Calificarea în înțelesul §-lui 36 a legii silvanale din anul 1879;

Constituție robustă acomodată pentru serviciul silvanal în locuri muntoase;

Cunoscința limbei române, germane, și după putință și a limbei maghiare, în vorbire și în scriere. —

În cas de calificațiune corespunzătoare vor fi preferiți acei competenți, cari pe lângă limba română și germană posed și limba maghiară. —

Foresteriul ca și practicantul are se depună o cauziune în suma salariului anual, care în cas de lipsă se poate presta și prin plătiri lunare din salariu. —

Petițiunile pentru aceste posturi se primesc până la ultima Martie a. c.

la Comitetul Comunității de avere a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13 în Caransebeș. — Ele trebuie se fie provădute cu documentele despre etate, starea sănătății, starea familiară, despre studii precum și despre depunerea esamenului de stat pentru foresteri și despre aplicarea de până acum.

Caransebeș în 25 Faur 1882.

Comitetul.

Nr. 85.

[368] 2—3

CONCURS.

În esecutarea înaltei ordinațiuni consistoriale dto 11 decembre, 1882. Nr. 4739. Plen. se publică prin aceasta concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Iliei, pe basa „Statutului Organic“ §. 63 combinat cu §. 23. punct 5. și a instrucțiunei votate de sinodul arhidieceșan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7.

Fiitorii protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului, anume în opidul Ilia.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sunt: a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat și din tacsele, ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divoțiali și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali; b) venitele ordinari a le parochiei de clasa a III. din Ilia.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar, având totodată a documenta o pregătire cel puțin de VIII. clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, că au tenminat studiile teologice la vre-unul din instituttele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de calificațiune; sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de

calificațiune înaintea comisiei esaminate a consistoriului arhidieceșan.

Pot însă concurge și fără testimoniu de calificațiune profesorii de teologie și preoții hirotoniți înainte de introducerea esamenelor de calificațiune, dacă în celelalte au calificațiunea prescrișă de mai sus.

În mod excepțional pot concurge și fără prescrișă calificațiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acurateța manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhidieceșan (plenary) speciala îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post, au a-și așterne suplicele de concurs la Veneratul Consistoriu arhidieceșan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima aparițiunea acestuic concurs în foaia „Telegraful-Român“, alăturând câte o tabelă de calificațiune, care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului, anii etății; (anul luna și ziua născerei), studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelor) esamenul de maturitate și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelor, și esamenul de calificațiune) serviciile de până acuma pe terenul bisericesc (timpul locul și categoria acelor) în fine cunoscința limbelor și alte reflexiuni.

Datele din această tabelă sunt de a se întări cu documente, cari se accludă în original, precum carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificațiune, atestate de servii bisericesci și eventualmente toate altfelii de recomandări.

Ilia Mureșiana la 25 Ianuarie 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului Iliei.

Ioan Papiu m. p., Parteni Crisăan m. p.,
presid. comis. cons. notariu.

Nr. 58

[364] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch, Petru Cârstocea, în parochia de clasa a III-a din Bacifalu, tractul protopresbiteral al Brașovului I. conform grațioasei ordinațiuni consistoriale dto 27 Ianuarie a. c. Nr. 298 B. se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt 200 fl. v. a. pe an din venitele parochiali.

Concurenții au ași trimite subscrisului suplicele lor instruate în sensul statului organic și conform regulamentului congresual pentru parochii din anul 1878.

Brașov 3 Februarie 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv:

Iosif Barac m. p.,
protopr.

Nr. 317

[365] 3—3

Publicare de licitațiune!

Pentru liferarea de 846 metri cubici de lemne de ars pentru Institutul r. u. pentru bolnavi alienați în Sibiu recerute încă pe anul 1883/4 se escrie în urma ordinațiuni înaltului ministeriu de interne dto 23. Februarie a. c. Nr. 8588 un nou concurs.

Oferte pentru această liferare — făcute în scris, proveđute cu timbru de 50 cr. împreună cu 200 fl. vadium și sigilate, în carii trebuie să fie descris soiul, lungimea și grosimea lemnelor oferite, asemenea și prețul pentru cât voesc oferentul a aduce metrul cubic de lemne de fag și pentru cât cel de stejariu — se se prede la subsemnata direcțiune până în 15 Martie a. c. la 12 oare de ameză.

Oferte necorespunzătoare acestei publicări ori întârziat sosite, nu se pot lua în considerare.

Sibiu 27 Februarie 1883.

Direcțiunea Institutului r. u. pentru bolnavi alienați.